

מועצת יועצי המס

פתרון- מבחן מסים ב

מועד חורף 2021

פתרון שאלה מס' 1 - רווח הון:

1. ע"פ סעיף 100 לפקודה במידה וטרם חלפו 4 שנים ממועד העברה של נכס בבעלות למלאי עסקי לא יראו את העברה כמכירה ויראו את יתרת המחיר המקורי כמחיר שעלה הנכס לנישום.

ב-19.01.01 טרם חלפו 4 שנים ממועד הרכישה ולכן אין שינוי ייעוד.

19.06.30 - מכירת מלאי -

תמורה 17,000

עלות $20,000 - 20,000 * 10\% * 3 = 14,000$

הכנסה 3,000 הפחת הוא עד למועד העברה למלאי

חבות המס - $50\% = 1,500$

2. יש לבצע בדיקה האם רכישת הנכס החליפי נכנסת לתנאי סעיף 96 לפקודה -

א. נבע לנישום רווח הון ממכירת הנכס הישן -

תמורה 90,000

$50,000 - 50,000 * 4 * 10\% =$

30,000

עלות מופחתת

עומד בתנאי

60,000

רווח הון

1. מדובר בנכס בר פחת.

2. הנכס החדש שבא להחליף את הנכס הישן נרכש 4 חודשים לפני מכירת הנכס הישן.

3. עלות הנכס החדש גבוהה יותר מיתרת המחיר המקורי של הנכס הישן - $100,000 < 30,000$. ולכן עומד בתנאי סעיף 96 לפקודה וחגיגת תבחר להחיל את הסעיף.

התמורה ממכירת הנכס הישן נמוכה מעלות הנכס החדש ולכן ניתן לדחות את כל רווח ההון.

ניתן לבחור אם לדחות את כל רווח ההון או רק את הריאלי, מכיוון שהאינפלציוני פטור נדחה רק את הריאלי.

$30,000 * (120/100 - 1)$

6,000

רווח הון אינפלציוני פטור

PN אין תשלום מס

54,000

רווח הון ריאלי נדחה

3.

$350,000 * 3.6$	1,260,000	תמורה
$100,000 * 3.2$	320,000	יתרת מחיר מקורי
	940,000	סה"כ רווח הון
$(120/80 - 1) * 320,000$	160,000	סכום אינפלציוני פטור
PN	780,000	רווח הון ריאלי

פיצול – לינארי רווח הון

סה"כ מס	שיעור המס	תקופה	חלק יחסי	
80,437	20%	8 שנים + 3 חודשים	402,187	עד 2012
94,453	25%	7 שנים+9 חודשים	377,813	לאחר 1.1.2012
<u>174,890</u>		16 שנים	<u>780,000</u>	סה"כ
<u>87,445</u>				יישום סעיף 91(ז) הפקעה – 50% מהמס

4. מבחינת חגית: מתנה לקרוב פטורה ממס בהתאם לסעיף 97(א)(5) וכמו כן יש כניסה לנעלי נותן המתנה לעניין יום הרכישה ועלות הנכס.

מבחינת עומרי:

תמורה 4,000,000

מחיר מקורי 500,000

רווח הון 3,500,000

סכום אינפלציוני פטור $500,000 * (115/100 - 1) = 75,000$
 רווח הון ריאלי 3,425,000
 ריאלי עד השינוי -2/9.5 721,052
 ריאלי אחרי השינוי- 2,703,948
 חבות מס 180,263
 שיעור מס 25%
 811,184 30%

בעל מניות מהותי מאחר שמחזיק יחד עם קרובו למעלה מ-10%

5.

א. מכירת קרקע בסין

תמורה 650,000

עלות 10,000 ירושה לאחר 31.03.81 כניסה לנעלי המוריש

רווח הון 640,000

רווח הון אינפלציוני $10,000 * (120/60 - 1) = 10,000$

אינפלציוני חייב 10% $10,000 * (88/60 - 1) = 4,667$

אינפלציוני פטור P.N 5,333

רווח הון ריאלי $640,000 - 10,000 = 630,000$

ריאלי עד המועד הקובע- מס 50% $49/66 * 630,000 = 467,727$

ריאלי עד מועד השינוי- מס 20% $9/66 * 630,000 = 85,909$

ריאלי לאחר השינוי- מס 25% P.N 76,364

סה"כ חבות המס באפשרות 1 270,603

אפשרות 2- מס היסטורי-

הנכס נרכש בשנת 1953 ולכן שיעור המס- $14\% + 5\% + 12\% = 32\%$, שיעור מס רווח הון בשנת 2019 הינו 25% ולכן המקסימום הוא 25%.
 $640,000 * 25\% = 160,000$

אפשרות 2 עדיפה.

ב. מכירת מוניטין שנצמח-

	1,000,000	תמורה
מוניטין שנצמח- אין עלות	-	עלות
	1,000,000	רווח הון

לפי סעיף 91(ב) יש לפצל נכס שנרכש לפני המועד הקובע "למעט מוניטין שלא שולם בעדו" לפיכך ישולם מס לפי סעיף 91(ב) כאילו נצמח ביום המכירה.
מס לתשלום- $25\% * 1,000,000 = 250,000$

ג. מכירת מכונית פרטית- הגדרת נכס לפי סעיף 88 לפקודה קובעת "כל רכוש בין בישראל... למעט מיטלטלין של יחיד המוחזקים על ידיו לשימושו האישי" ולכן אין חיוב במס רווח הון.

6. מכירת ני"ע סחירים ע"י נעמה:

24,000 = 4 * 6000	א. תמורה
10,500 = 3 * 3500	עלות
13,500	רווח הון

סכום אינפלציוני $10,500 - 4/3 * 10,500 = 3,500$

רווח הון ריאלי 10,000 חייב ב-30%

מס לתשלום- 3,000

20,000	ב. תמורה
15,000	עלות
5,000	רווח הון

סכום אינפ' $3000 = 120/100 - 1 * 15,000$

רווח הון ריאלי 2,000 חייב ב-25%

מס לתשלום- 500

ג. ריבית בסך 2000 מחברת שר חייבת ב-15%

מס לתשלום - 300

ריבית בסך 3000 מחברת פיטנס חייבת במס שולי עפ"י סעיף 125ג(ד)(3) - שכן נעמה היא בעלת מניות מהותית בחברה זו.
מס לתשלום 1500

קיזוז הפסד הון מועבר –

עפ"י ס' 92 קיזוז הפסד הון מועבר לא ניתן לקיזוז אל מול הכנסות ריבית שוטפות.
נעמה תעדיף לקזז את ההפסד מול רווח הון החייב בשיעור מס 30% ממכירת מניות MAG ולא מול מניות כושר שיא.

רווח הון ריאלי מניות MAG	10,000
קיזוז הפסד מועבר	(5,000)

רווח הון לתשלום מס-30%	5,000
מס לתשלום	1,500

פתרון שאלה מס' 2 - אופציות לעובדים:

1. א. 1.1.2018 – אין אירוע מס
1.6.2018 – אין אירוע מס
1.6.2020 – יש אירוע מס
תמורה: $150 \cdot 300 = 45,000$
עלות: $15 \cdot 300 = 4,500$
עמלת מכירה: $45,000 \cdot 2\% = 900$
רווח: 39,600
מס: $39,600 \cdot 25\% = 9,900$
לא תותר הוצאה לחברה מאחר ומדובר במסלול רווח הון עם נאמן
ב. משה הינו בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודת מס הכנסה, ועל כן המיסוי יבוצע לפי סעיף 3(ט) לפקודה.

2. א. 1.1.2017 – מדובר בהפרה
תמורה: $70 \cdot 1000 = 70,000$
עלות: $1 \cdot 1,000 = 1,000$
רווח: 69,000
מס: $69,000 \cdot 50\% = 34,500$
לא תותר הוצאה לחברה מאחר ומדובר בהפרה

1.1.2019
תמורה: $90 \cdot 4,000 = 360,000$
עלות: $1 \cdot 4000 = 4,000$
סה"כ ההטבה: 356,000

חישוב שווי הטבה ליום ההקצאה:

תמורה: $40 \cdot 4,000 = 160,000$
עלות: $1 \cdot 4000 = 4,000$
הכנסה במס שולי: 156,000
רווח הון (p/n): 200,000

מס: $156,000 \cdot 50\% + 200,000 \cdot 0.25\% = 128,000$

לחברה תותר הוצאה כנמוך מבין $4,000 \cdot 2 = 8,000$ או 156,000, כלומר 8,000 ₪.

- ב. במקרה כזה לא הייתה הפרה מאחר ועברה שנה מיום ההקצאה. כלל ההכנסה של רוני תמוסה במס שולי. ההוצאה שתותר לחברה תהיה 8,000 ₪.

ג. ע"פ סעיף 102(ו)2) רוני ימוסה ע"פ שיעור המס השולי שלו. ההוצאה בחרה לא תותר מאחר והייתה הפרה.

פתרון שאלה 3 - מיסוי מקרקעין:

סעיף 1

בהתאם לסעיף 9(ג1)4) לחוק שליש הדירה בירושלים לא נספר במניין הדירות למס רכישה, אולם דירת הירושה בחדרה, על אף שעומדת בתנאי הפטור ממס שבח לפי סעיף 49ב(5), נספרת במניין הדירות למס רכישה. ולכן דרור יחוייב במס רכישה לפי דירה נוספת (1 נק').
מדובר בדירה למגורי הרוכש ולא ניתן לקזז מס תשומות – השווי למס רכישה כולל מע"מ. ראה פס"ד יגאל אוזן. (1 נק').
ולכן המס שיחול -
 $327,600 \text{ ₪} = 4,095,000 \times 8\%$ (1 נק').

סעיף 2

סעיף א

בהתאם להוראות סעיף 49ג(3) ו – (4) שליש הדירה בירושלים והדירה בחדרה לא נספרות לצורך הפטור ממס שבח לפי סעיף 49ב(2) ולכן הדירה בנתניה נחשבת דירה יחידה. בנוסף לא ניצל פטור לפי סעיף 49ב(2) ב – 18 חודשים והחזיק בדירה "כדירת מגורים" לפחות מ – 18 חודשים. ולכן עומד בתנאי הפטור פלי סעיף 49ב(2) לחוק. (1 נק').
יחד עם זאת מאחר והדירה נמכרה תמורת 5,000,000 ₪ הרי שיש חריגה מתקרת הפטור לפי סעיף 49א(1א) לחוק. (4,522,000 ₪ נכון לשנת 2020), הרי שהסכום מעל התקרה יחוייב במס. (1 נק').

סעיף ב

החלק הפטור – 4,522,000.
החלק החייב – 478,000 = 5,000,000 – 4,522,000.
חלק יחסי חייב – 9.56% = 478,000 / 5,000,000. (1 נק')

שווי מכירה	-	478,000
יתרת שווי רכישה**	-	(432,361)
שבח	-	45,639

כולו ריאלי מאחר ושע"מ 0.

מס שבח – 11,410 ₪ = 45,639 X 25% (1 נק')

	** יתרת שווי רכישה
4,095,000 X 9.56% – 391,482	שווי רכישה -
	ניכויים :
327,600 X 9.56% – 31,319	מס רכישה -
5,000,000 X 2% X 9.56% – 9,560	עו"ד -
(0) – הדירה לא הושכרה ולכן אין צורך להפחית	פחת -
432,361 (2 נק')	יתרת שווי רכישה-

סעיף 3

סעיף 1

סעיף 87 לחוק העוסק בהשגה מתייחס למקרים בהם הנישום חולק על שומת המנהל, אולם במקרה זה לא היתה מחלוקת ביחס לשומה העצמית של הנישום ולכן הדרך הנכונה הינה הגשת בקשה לתיקון שומה לפי הוראות סעיף 85 ולא השגה (ראה בענין דומה פס"ד אפי חוגי).

סעיף 2

בהתאם להוראות תקנה 11 לתקנות מס רכישה על הרוכש להיות "נכה" כהגדרת המונח בתקנה 1 לתקנות, והרכישה הינה לשם שיכונו (מגוריו) של הנכה. ההקלה לפי תקנה זו ניתנת לא יותר מפעמיים בחיים. (2 נק').

מאחר ומדובר בדירה נוספת של דרור (ראו סעיף 1) המס ע"פ ההקלה הינו 0.5% על כל סכום הרכישה-

$$20,475 ₪ = 4,095,000 \times 0.5\% \text{ (1 נק')}.$$

פתרון שאלה 4 – מע"מ

- א. קליטת דייר לבית הדיור, חילוט ותשלום עבור דמי אחזקה -
- (1) ככלל, כספי הפיקדון אינם בגדר תמורה בידי החברה כיוון שעליה להשיב את כספי הפיקדון עם סיום שהות הדייר בבית הדיור. (0.5 נק')
 - (2) חילוט 2% מדמי הערבות בכל שנה, יראוה כתמורה בין אם בגין הזכות להתגורר בבית הדיור המוגן ובין בגין דמי האחזקה, ולפיכך אלה חייבים במס בשיעור מלא. (1 נק')
 - (3) בנוסף על החברה לדווח על הכנסות מריבית רעיונית, בגין כספי הפיקדון שהופקדו לחשבונה ושימשו אותה בפעילותה, וזאת בגין הריבית שנחסכה ממנה אילו לוותה כסף מגורם אחר (בנק למשל). לפיכך הריבית הנחסכת היא חלק מ"מחיר" העסקה כאמור בסעיף 7 לחוק, וחלה עליה חובת תשלום מע"מ.
- בהתאם לסעיף 7 לחוק, מחירה של עסקה הוא התמורה שהוסכם עליה. בגדר התמורה המוסכמת יש לכלול הן תמורה מוסכמת בכסף והן תמורה מוסכמת בשווה כסף בדמות ריבית רעיונית. במקום דמי שימוש נוספים במזומן תמורת הרשות להשתמש ביחידת

הדיוור "שילמו" המשתכנים למערערת דמי שימוש נוספים בשווה כסף, בהלוואה ללא ריבית שנתנו לה. (2 נק')

(4) ראה לעניין זה פס"ד ע"א 9105/96 מגדל הזהב, פס"ד ע"א 6722/99 משכנות כלל. (0.5 נק')

(5) לעניין דמי האחזקה הרי שאלה אינם זכאים (אף לא בחלקם) לפטור לפי סעיף 31(1) לחוק ואלה חייבים בשיעור מס מלא.

רכיב המגורים אכן מהווה רכיב משמעותי בעסקאות לדיוור מוגן, אך גם ה"שירותים הנוספים" הם רכיב משמעותי העומד בפני עצמו. דיוור מוגן, מעצם טיבו וטבעו, אינו מתמצה בהעמדת יחידת דיוור למגורים לרשותו של הדייר. המאפיין העיקרי אשר מבדיל בין דיוור מוגן לבין שכירות רגילה, הוא שלצד הזכות למדור ניצב סל שירותים רחב ומגוון בתחומי החברה, התרבות, הרפואה והסיעוד, מהם נהנה הדייר. (3 נק').

(6) ראה לעניין זה בג"ץ 438/10 עמותת דיירי הדיוור המוגן בישראל. (0.5 נק')

ב. שירותי ייעוץ לג'ורג'

(1) ככלל, שירות לתושב חוץ חוסה הוראות סעיף 30(א)(5) לחוק וההכנסה תהא בשיעור אפס בהתקיים התנאים במנויים בתקנה 12 לתקנות. (1 נק')

(2) בנסיבות העניין, ההכנסה כלל אינה עונה להגדרת 'שירות', כיוון שהגדרת 'שירות' מחייבת תמורה בצידה. במקרה דנן נאמר כי השירות שנתנה החברה ניתן ללא תמורה ולפיכך לא מתקיים יסוד התמורה ומכאן שאין 'שירות' ואין 'עסקה' לעניין החוק. (2 נק').

ג. הלוואה מבעל שליטה

(1) בנסיבות העניין החברה קיבלה סיוע/ תמיכה בדמות ויתור על ריבית והפרשי הצמדה בגין הלוואה שניתנה לה מאת בעל הליטה.

לפיכך, לכאורה, שווי ההטבה בידי החברה (הריבית הרעיונית הנחסכת) חייבת במס בהתאם לסעיף 12 לחוק. (2 נק')

(2) יחד עם זאת, תקנה 3(א)(2)(ה) לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 קובעת כי תקבולים שניתנו לעוסק בדרך של אי תשלום הפרשי הצמדה או ריבית או תשלום מופחת שלהם, בשל הלוואה שניתנה לעוסק מאת בעל שליטה לא ייחשבו כחלק ממחיר עסקאותיו של העוסק.

לפיכך, לא יראו בהטבה כאמור בידי החברה כחלק ממחיר עסקאותיה החייב במס. (3 נק').

ד. שירותי הרצאה

(1) ככלל, סעיף 16(א)(2) לחוק קובע כי בשירות החייב במס הוא נותן השירות. (0.5 נק')

(2) יחד עם זה, סעיף 21 לחוק קובע כי לגבי סוגי עוסקים או עסקאות מסוימים שר האוצר רשאי לקבוע שהקונה הוא שיהיה חייב במס. (1 נק')

(3) מכוח סעיף 21 הותקנה תקנה 6 לתקנות.

- הרצאה מנויה ברשימת השירותים בתקנה 6(א)(1) לתקנות. (1 נק')
- לאור העובדה כי נתון שהמרצה אינו רשום כעוסק ועיקר הכנסתו היא ממשכורת הרי שהחבות במס היא על מקבל השירות, ובמקרה דנן על החברה. (1 נק')

- על החברה לפעול כמצוות תקנה 6א(ד), קרי להוציא חשבונית ערוכה על שמה (להלן – "חשבונית עצמית") ולדווח על העסקה. (1 נק')
 - בהתאם להוראות סעיף 38(א) ו-41 לחוק החברה תהא זכאית לנכות את מס התשומות בגין החשבונית העצמית. (1 נק')
 - (4) פס"ד אבי צמיגים, דנות, גחלת, צביון... (0.5 נק')
- ה. גיוס הון –
- (1) ניירות ערך ומסמכים סחירים מועטו מהגדרת טובין בחוק. (0.5 נק')
 - (2) יחד עם זה הנפקת ני"ע יראוה כגיוס הון, רכישת גורמי ייצור (בהתאם לעניין) ולא כמכירת מניות (0.5 נק').
 - (3) ראה לעניין זה פס"ד עיט (0.5 נק').
 - (4) לצורך התרת ניכוי מס התשומות אשר שימש בקשר עם גיוס ההון יש להידרש לשאלה למה שימשו כספי ההנפקה ולהתיר את מס התשומות בהתאם – סעיף 41 לחוק ותקנה 18 לתקנות. (2 נק').
 - (5) לעניין כספים ששימשו לרכישת בית אבות בצרפת – אין המדובר בעסקה בישראל, העסקאות שיופקו בצרפת מהפעלת בית האבות לא יהיו בגדר עסקה בישראל ולפיכך אין להתיר את מס התשומות בגין שכ"ט של רוה"ח בגין רכיב זה (1 נק')
 - (6) לעניין 25% משכ"ט רוה"ח אשר שימשו לרכישת/ חידוש ציוד בית הדיור המוגן בישראל – אלה יותרו בניכוי בידי החברה. (1 נק')
 - (7) לעניין 25% משכ"ט רוה"ח אשר שימשו לצורך הפקדה לפיקדון בחברת ביטוח –
 - חלופה (4) להגדרת מוסד כספי היא מבטח. (0.5 נק')
 - סעיף 31(5) לחוק פוטר ממס הפקדת כספים מאת עוסק אצל מוסד כספי. לאור העובדה כי תמורת הפקדון אצל חברת הביטוח תהיה פטורה ממס הרי שהחברה אינה זכאית לנכות את מס התשומות בגין רכיב זה. (2 נק').
 - (8) ראה פס"ד אבי צמיגים, צביון, גחלת, אמיליה פיתוח, אלביט הדמיה... (0.5 נק').

פתרון שאלה 5 - מיסוי בינלאומי

נדרש א'

<u>הכנסות בשיעורי מס קבועים:</u>		<u>הכנסות בשיעורי מס רגילים:</u>				
<u>מחוץ לישראל:</u>		<u>הכנסות מחוץ לישראל:</u>		<u>הכנסות בישראל:</u>		
<u>רווח הון לאחר המועד הקובע</u>	<u>רווח הון לפני המועד הקובע</u>	<u>פנסיה</u>	<u>משלח יד</u>	<u>משלח יד</u>		
60,000	60,000	130,000	136,666	133,333	הכנסות לאחר פטורים ולפני קיזוז הפסדים (1)	
-	(20,000)	(1)	-	-	קיזוז הפסדים	
60,000	40,000	130,000	136,666	133,333		
		440,000			הכנסה מצטברת	
25%		מס שולי – ס' 121 – (3)				חישוב המס בישראל:
15,000	(4) 24.2%	מס משוקלל	(3) 106,500			
15,000	9682	31,466	33,079	32,273	מס בישראל לפני זיכוי	
					חישוב הזיכוי:	
13,200	13,200	28,600	30,067	-	מיסי חוץ (5)	
-	-	-	2,000	-	עודף זיכוי מועבר משנה קודמת	
13,200	13,200	28,600	32,067	-	סה"כ מיסי חוץ	
					סיכום:	
15,000	9682	31,466	33,079	32,273	מס בישראל לפני זיכוי	
(13,200)	(9682)	(28,600)	(32,067)	-	גובה הזיכוי	
1800	0	2,866	1,012	32,273	מס חייב בישראל לאחר זיכוי	
-	3518	-	-	-	עודף זיכוי מועבר לשנה הבאה	

(1) בהתאם להוראות סעיף 9ב' לפקודה, שיעור הפנסיה הפטורה בישראל, ליחיד בגיל פרישה אשר זכאי לפנסיה מחוץ לישראל, הינה 35%. לפיכך הפנסיה החייבת מתוך 200,000 ש"ח היא 130,000 ש"ח.

(2) לפי סעיף 92 ניתן לקזז הפסד הון שנוצר בישראל כנגד רווח הון מחוץ לישראל, ולהפך, לרבות הפסדי הון מועברים.

$$(3) \quad 50K*10\% + 100K*15\% + 150K*25\% + 140*35\% = 106,500$$

$$(4) \quad 106,500/440,000 = 24.2\%$$

(5) כל ההכנסות חייבות בארה"ב ב מס פדרלי בשיעור 22% : מאחר והיחיד נחשב גם לאזרח ארה"ב הוא חויב במס בארה"ב על כל הכנסותיו, לרבות הכנסותיו שהפיק בישראל, בשיעור 22%. בארה"ב $590,000 * 22\% = 129,800$

אך, לצורך חישוב הזיכוי שניתן בישראל כנגד הכנסותיו אין להתחשב במסים ששולמו על הכנסות שהופקו בישראל אלא רק על הכנסות שהופקו מחוץ לישראל. כמו כן בהתאם להוראות סעיף 201 לפקודה מיסים ששולמו על הכנסה פטורה לא יחשבו כמיסי חוץ לצורך חישוב הזיכוי ולפיכך לא נתחשב במסים ששולמו בארה"ב על חלק הפנסיה הפטור ממס.

לפיכך מיסי החוץ שבהם נתחשב לצורך מתן הזיכוי חושבו לפי 22% תוך ההכנסות שחייבות בישראל ושהופקו מחוץ לישראל (הופקו בארה"ב), לפי התחשיב הנ"ל:

60,000	130,000	136,666	הכנסות שהופקו בארה"ב וחייבות בישראל
13,200	28,600	30,067	מס בשיעור 22%

נדרש ב'

מאחר וחלפו 10 שנים מיום עלייתו הכנסותיו מהרצאות בארה"ב וגם מפניסה אינן פטורות לפי סעיף 14 ולכן לגבי הכנסות אלה התשובה אינה משתנה.

בנוגע להכנסה מנדל"ן קיים על החלק המתייחס עד תום 10 שנים מיום העליה (גם אם נרכש לאחר העליה).

לפיכך חלק ההכנסה הפטור הינו עד ליום 1/1/2018 – מיום הרכישה 8 שנים מתוך 10 $96,000 = 8/10 * 120,000$

חלק ההכנסה החייב = $120000 - 96000 = 24,000$